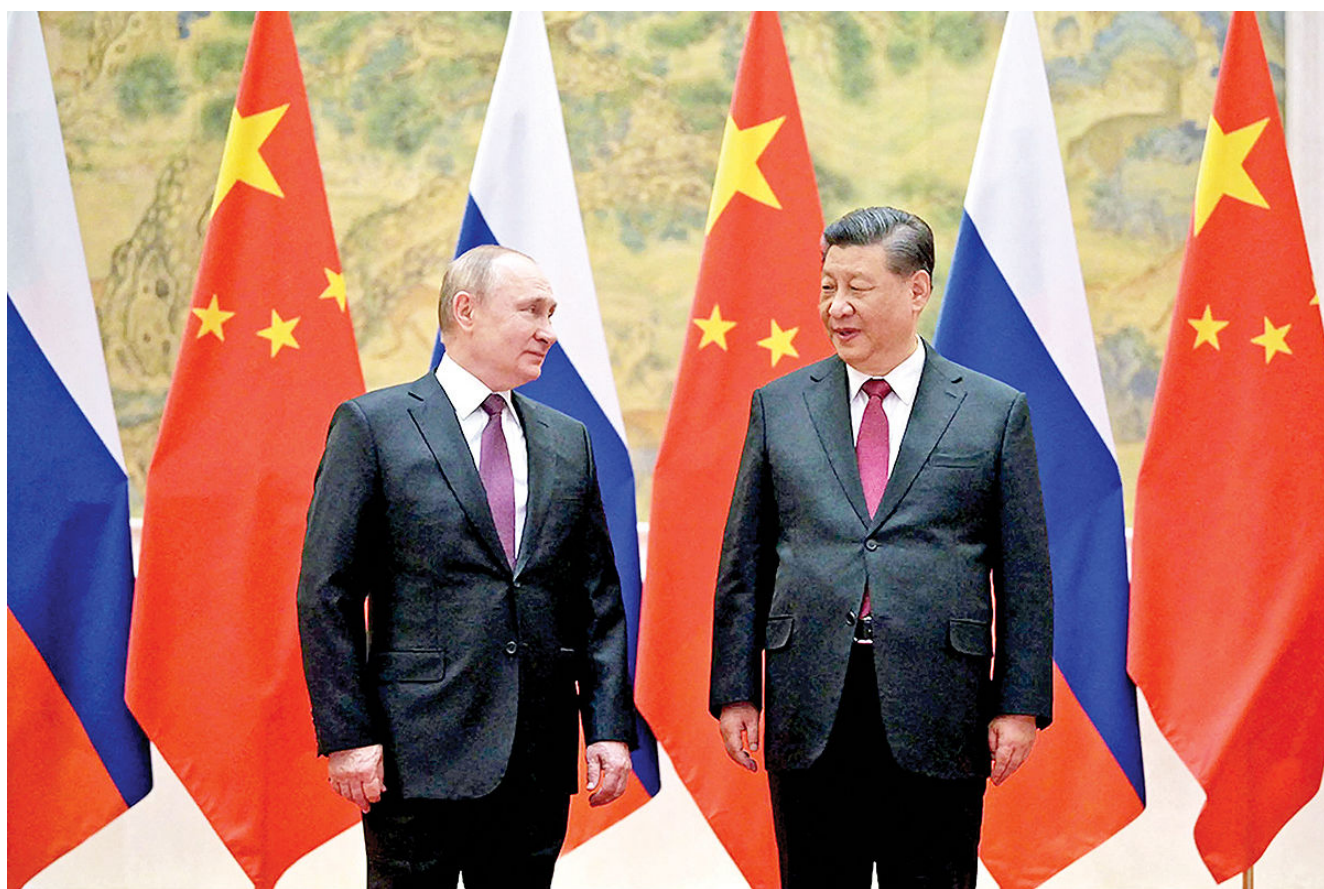

چین در تعامل نفت و گاز با روسیه، غیرقابل‌مهار استتار عنکبوت غربی برای اثردهای شرقی

مشعل نیوز- پیمان قناعتی‌فرد : بازار جهانی نفت امروزه دست به گریبان تحولات ژئوپلیتیک دنیا، از نبرد روسیه با اوکراین گرفته تا خوف و رجای ناشی از شیوع دوباره یا مهار همه‌گیری کووید-۱۹ در چین، است. در همین حال، غرب با سردمداری ایالات متحده، در پی تحقق رویاهای ذهنی و بعضاً پوشالی خود در به انزوا کشاندن توأمان روسیه و چین در سطح بین‌المللی است؛ غافل از آنکه از دیگر سوی میدان مبارزه، اخباری کاملاً متفاوت به گوش می‌رسد؛ اخباری مبنی‌بر احتمال شکل‌گیری بستر جدیدی برای تعاملات و تجارت نفت و گاز در شرق در مکانیزم‌هایی خارج از تصورات غرب.

حجم صادرات نفت و گاز روسیه به چین از ابتدای سال جاری میلادی تا

کنون در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، رشد قابل‌اعتنایی را تجربه و ثبت کرده است. حجم واردات گاز طبیعی مایع یا الان‌جی در چین با جهش متجاوز از ۳۰ درصدی تنها در عرض یک سال گذشته، به حدود ۵ میلیون تن رسیده است. این در حالی است که رشد ارزش مالی این افزایش حجم، بیش از ۱۵۰ درصد بوده و تا حدود ۵ / ۵ میلیارد دلار برآورد می‌شود. به گزارش راشاتودی، روسیه پس از استرالیا، قطر و مالزی، چهارمین تامین‌کننده اصلی الان‌جی برای چین محسوب می‌شود. طبق آمار منتشرشده، واردات سوخت چین از قطر نیز از ابتدای سال جاری میلادی روند افزایش داشته است. در عین حال واردات این کشور از مبادی استرالیا و مالزی کاهشی بوده است.

مبادلات تجاری با تکیه بر ارزهای ملی

نکته قابل‌اعتنا اینکه طی سنوات اخیر، روسیه و چین مبادلات تجاری دوجانبه با استفاده از ارزهای ملی دو کشور را با هدف به انزوا کشاندن دلار و یورو در دستور کار قرار داده‌اند. روسیه به طور خاص در واکنش نسبت به تحریم‌های یکجانبه و سخت‌گیرانه اتحادیه اروپا و هم‌پیمانانش، در زمینه دلارزدایی از مبادلات تجاری بین‌الملل، گام‌های موثری برداشته است. این کشور در تجارت با اژدهای زرد، علاوه بر انجام مبادلات گازی با استفاده از یوآن و روبل، استفاده از ارزهای ملی دو کشور را برای واردات و صادرات مواد اولیه، ماشین‌آلات صنعتی و حتی ادوات و تجهیزات کشاورزی در دستور کار دارد.

چین تنها نیست

در عرض سه ماه ابتدایی بعد از تهاجم روسیه به اوکراین، کشور هندوستان نیز رقمی در حدود ۵ میلیارد دلار برای واردات نفت، گاز و حتی زغال سنگ روسیه هزینه کرده است. این در حالی است که هند در سال‌های گذشته و به‌رغم واردات بیش از ۸۰ درصد از حامل‌های انرژی موردنیاز خود، مشتری اصلی و بزرگی برای نفت خام روسیه به حساب نمی‌آمد. در سال‌های گذشته کشور هند به طور معمول، تنها ۲ تا ۵ درصد از نفت خام وارداتی خود را از روسیه وارد می‌کرد. در واقع هند در سال ۲۰۲۱، تنها ۱۲ میلیون بشکه نفت خام از روسیه خریداری کرد و مابقی نفت موردنیاز خود را از عراق، عربستان سعودی، امارات متحده عربی و نیجریه تامین کرد. حال آنکه رقمی که این کشور تنها در عرض ۳ ماه پس از جنگ روسیه و اوکراین برای خرید حامل‌های انرژی روسی

هزینه کرده است، بیش از پنج برابر ارزش واردات انرژی این کشور در مدت مشابه در سال گذشته است. طبق اعلام مقامات هندوستان، در شرایط کنونی انگیزه‌های دولت از روی آوردن به نفت روسیه، اقتصادی است و نه سیاسی.

موضع روسیه در برابر نفت و گاز صادراتی ایران

روسیه که به دلیل جنگ با اوکراین، بخش قابل‌توجهی از بازار نفت و انرژی صادراتی خود را از دست‌رفته می‌بیند، با جدیت هرچه تمام‌تر به دنبال آن است که ضرر و زیان وارده را از طریق جایگزینی و تصاحب بازار نفت و گاز ایران جبران کند. در شرایط کنونی چین و هند که از مشتریان اصلی نفت ایران محسوب می‌شوند، به دلیل جذابیت قیمتی و تخفیف‌های چشمگیر، به روسیه روی آورده‌اند که این موضوع، افت چشمگیر سهم ایران در بازار بین‌المللی نفت را در پی داشته است. مسکو اخیراً اعلام کرده تمایل دارد گاز خود را از مسیر ایران سوآپ کند. متخصصان حوزه انرژی باور دارند مسکو خواهد توانست در ازای پرداخت مبلغی ناچیز به‌عنوان حق سوآپ گاز به ایران، بازار بین‌المللی تجارت نفت را تحت ید قدرت خود درآورد.

غافلگیری اتحادیه اروپا

دولتمردان اروپایی با گذشت زمان متوجه شده‌اند حذف گاز روسیه از سبد مصرف انرژی اروپا و در مقام عمل، به‌مراتب دشوارتر از آن بود که انتظارش را داشتند. واقعیت این است که متعاقب تهاجم نظامی روسیه به اوکراین، اروپا سخت تلاش کرده است تا از خرید و واردات نفت و گاز از مبدا روسیه اجتناب کند. اتحادیه اروپا پا را فراتر گذاشته و خرید زغال سنگ روسیه را نیز ممنوع اعلام کرده است، چراکه قصد دارد مسکو را از یک منبع درآمد استراتژیک برای تامین و پشتیبانی هزینه سرسام‌آور جنگ در اوکراین محروم کند.